

[Aksel Larsen.]

skruer udviklingen i det grønlandske samfund flere menneskealdre frem. Det er Danmarks skyld, at det er nødvendigt, fordi Danmark i allerhøjeste grad har forsømt at føre udviklingen på Grønland frem, og vi kan skamme os over, at der heller ikke er sket noget alvorligt i så henseende, efter at vi fik den frie forfatning. Vi må vel endda med bitter beklagelse erkende, at visse omstændigheder i forbindelse med den krig, der sluttedes i 1945, bevirkede, at nu meldte kravene sig med uafviselig kraft, og nu måtte de store fremskridt påbegyndes. Men de ærede medlemmer viser jo selv, at de ikke har den fulde forståelse af, at det er Danmarks egen skyld, at man nu er nødt til at sætte et sådant tempo ind. De siger et tidligere sted i deres mindretalsudtalelse, at man skal søge

„at undgå de traditionelle kolonipolitiske fejl, som altid synes at have skabt disharmoniske samfund“,

og så skal man gennemføre en kolonipolitik, for hvilken de giver visse retningslinier. De to ærede medlemmer er altså stadigvæk af den mening — de giver i hvert fald udtryk for det i ord —, at Grønland skal behandles som en koloni og det grønlandske folk som et kolonifolk.

Den slags skal man holde op med. Jeg ved godt, det endnu vil kræve en meget lang og sejt kamp, før man har fået resten af styrelsen og handelen o. s. v. til at indse, at grønlænderne ikke bør behandles som et kolonifolk, og at Grønland som følge deraf ikke bør behandles som en koloni. Men det viser sig altså også, at der her på rigsdagen er medlemmer, der mener, at Danmark skal være herrefolket i forhold til Grønland; vi skal være herrerne, og grønlænderne skal være et kolonifolk — ellers ville man ikke tale om kolonipolitik i en betænkning.

Ja, jeg tror i og for sig i alt væsentligt at have sagt tilstrækkeligt på grundlag af det, der står i betænkningen. Dog er jeg angående bilaget til betænkningen nødt til at komme med endnu en bemærkning. Meget af det, der skal ske eller ikke skal ske, overlades jo til statsministeren eller kommer til at afhænge af statsministeren, og den nuværende statsminister har vel haft en ikke ringe indflydelse på kommissionsarbejdets retning. Nu kan statsministre naturligvis skifte, men vi må her beskæftige os med den statsminister, vi har nu, og jeg finder det beklageligt og også en smule betænkeligt, at statsministerens grundsynspunkt på, hvad der er en nation, og på den grønlandske nation, er så snævert, så materialistisk, så udialektisk, ja, så urigtigt, som det synes at

være. I et svar på spørgsmålene 6 og 7 fra udvalget siger den højtærede statsminister følgende, som jeg gerne vil have lov til at citere:

„Det er min opfattelse, at der ikke er anden forskel mellem de forskellige nationer og de forskellige befolkningsgrupper i verden end den, der betinges af geografiske eller økonomiske forhold.“

Jeg beklager virkelig, at statsministeren er af den mening, at historie, fælles sprog og fælles kultur ingen som helst indflydelse har på dannelse af nationerne og ingen som helst andel har i de forskelligheder, der kan være mellem nationerne. Når statsministeren har et efter min mening så forkert grundsynspunkt, kan vi ikke have ubetinget tillid til, at han er i stand til at gøre det rigtige. Det betyder på den anden side ikke, at vi af den grund vil stemme imod lovforslagene — absolut ikke. Man skal heller ikke tage den omstændighed, at vi afholder os fra at stemme, som ubetinget modstand mod alt, hvad der her foreslås. At vi undlader at stemme, skyldes de forhold, jeg har gjort opmærksom på. Iøvrigt vil vi håbe, når disse lovforslag vedtages — for de bliver jo vedtaget — og lovene bliver ført ud i livet, at de da vil blive til gavn for det grønlandske folk. I så henseende vil jeg sige efter det kendskab — jeg indrømmer, det er ikke meget omfattende — jeg har til det grønlandske folk og dets repræsentanter i landsrådet, at jeg tror, man trøstigt kan overlade en væsentlig del af arbejdet med at gennemføre de nødvendige reformer til det grønlandske folk selv. Naturligvis er der mange dele af det grønlandske folk, som takket være Danmarks og styrelsens forsyndelser ikke er nået så langt frem i udvikling, at de er i stand til at foretage, hvad der skal foretages. Men der er andre dele af det grønlandske folk, som er det, og jeg tror, at ved et fornuftigt og godt samarbejde mellem Danmark og det grønlandske folk vil den fremtidige udvikling, som kommer til at gå stærkt, også kunne blive til lykke for Grønland og grønlænderne.

Viggo Starcke: Destoværrer er vor ordfører i sidste øjeblik blevet forhindret i at være tilstede, og jeg skal på hans vegne sige, at vi fra vor side kan tiltræde de stillede ændringsforslag. Men der har ikke været tilstrækkelig tid for os til at gennemarbejde kommissionsbetænkningen og de otte lovforslag — i hvert fald har tiden ikke stået i forhold til den betydning, disse lovforslag har. Vor ordfører, det ærede medlem hr. Evald Christensen, udtaler i sin særbetænk-